

EMEK-NAMUS - VATAN

Aydınlık

135.000
OKURA
ULAŞIYORUZ

AVRUPA

SAYI: 117

2 Temmuz 2023 PAZAR

Bayramın
çeşitli hâlleri

Dr. Berna Bridge'nin yazısı sayfa 2'de

Pasta bulamayanın
elma ve haziran
ayı yansımaları

Kadim Ülker sayfa 2'de

Türkçe Kökler

Kemal Ateş'in yazısı sayfa 2'de

Blinken'in
Pekin gezisi
taktik?
Çaresizlik?

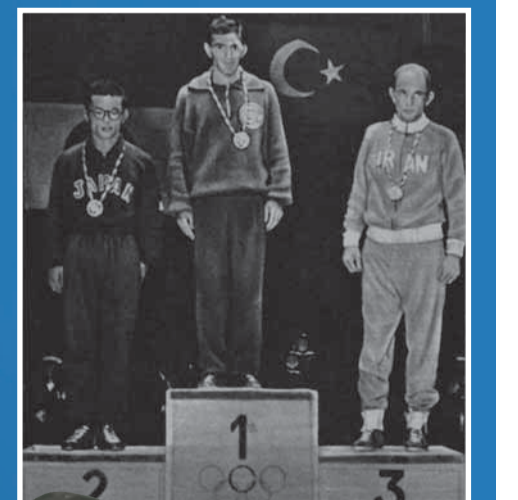
Ali Develioğlu'nun yazısı sayfa 4'te

Nazilerin
kıyamadığı
şehir

KRAKOW

Tülin Uygur'un yazısı sayfa 5'te

Sessiz
Şampiyon

Selçuk Ülger'in
yazısı sayfa 6'da

KAPİTALİZMİN METALASTIRDIĞI

YOGA

Lubodrag Simonoviç'in yazısı sayfa 3'te

Dr. Berna
BRIDGE

BAYRAMIMIZ kutlu olsun... Bir bayram daha kutluyoruz. Zihinlerin olumlu tarafında mutluluk, aile, yakınlık, keyifli sofralar, hediyeler, bayram harçlığı, el öpmeler, büyüğe saygı, küçüğe sevgi, yoksula yardım... Zihinlerin yası tarafında ise kaybedilen sevilenler, yalnızlık, özlem, aile çatışmaları, aile içi baskı, zorlamalar, bastırılan veya açığa döktülen öfke, yoksullukta çocuğuna alınamayan hediye vb. Acaba nüfusun ne kadar bu özel günlerde mutlu, ne kadar mutsuz, hüznünlü? Empatik, düşünceli, özverili insanlardan oluşan, olumlu ilişkilerin yaşandığı, büyük-

Bayramın çeşitli hâlleri

lerin küçüklüğü konduğu, kolladığı, duygusal gereksinimlerini gördüğü, karşıladığı ailelerde bayram mutlaka bir sevinç ancak bir hoca olarak yetiştirdiğim binlerce öğrencimde gördüğüm gerçek bu değil. Aile ilişkileri genelde bir tarafın bencil, bir tarafın fazla özverili yaşadığı, denge içermeyen, sorunlu ilişkiler. Arada sıkışık kalan ve düşülmeyen, duygusal gereksinimleri görülmeyen, fark edilmeyen, dolayısıyla karşılanmayan, yeterince değer görmeyenler ise çocuklar...

ZORLAMALAR, BASKILAR, TRAVMA VE HÜZÜN

Hâl böyle olunca da bayramlar zor bir durum alıyor. İyi ilişkilerde olmayan anne-baba çocukları el öpmeye, saygıya, bayram ziyaretlerine zorluyor. Çocuklar bu baskıya

bazen boyun eğiyor, bazen isyan ediyor ancak anne-babalarının sorumluluklarını yeterince üstlenmediklerinin, onların gereksinimlerini görmediklerinin farkında olarak. Büyüyüp evlendikleri, evler ayıldığı zaman ise bayram tatillerinde uzaklaşarak, tatile giderek kendilerini zorunlu, rahatsız ve mutsuz hissettikleri bu ortamdan kopuyorlar.

Bir de uyumlu ve mutlu ailelerden gelip çok sevdiği, yakın hissettikleri eşlerini, anne-babalarını, büyükannelerini, büyük babalarını hatta evlatlarını kaybetmişler var. Onlar için de bayramlar başka türlü tatsız zamanlar. Kendilerini iyice yalnız hissettikleri, özlemlerinin iyice kendini hissettirdiği zamanlar, hüznünlü...

Kurban Bayramı'nın özelliğine gelirse... Kentlerde; doğadan, hayvanlardan, ölümden, kan görmekten uzak büyüyen, eti

yalnızca kasapta, pakette ve tabakta pişmiş görmüş kenti çocuklar için Kurban Bayramı tam bir travma... Sokakta ayağın bir ağaca veya demir parçasına asılmış, derisi yüzülen kuzucuklar, yine sokaklarda akan kan, onlara çok uzak ve yılda bir kez yaşanan, unutulup bir yıl sonra yine anımsanan korkunç bir olay, çocuk gözüyle... Ben bu travmatik kent çocuğu sınıfına aitim ve hâlâ her Kurban Bayramı kendimi çok kötü hissedirim...

YURT DIŞINDA KURBAN BAYRAMI VE DOĞRU TUTUM

Peki, yurt dışında nasıl yaşıyor Kurban Bayramı? Artık kaldı mı bilmiyorum ama 1970'li yıllarda Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde banyoda, apartman hollerinde kurban kesenler vardı. Yurdumuzdan Almanya, Hollanda, Fransa ve diğer ülkelere çalışmaya giden, o ülkenin ortamına ayak uydurmaya, adapte olmaya çalışmak yerine

kendi köyündeki âdetleri burada bu tür tutumlarla zorlayarak tepki alanları da bayramın çeşitli hâllerine eklemek isterim. İrkçilik türü tutumlardan hoşlanmıyorsa yaşadığımız ortama ayak uydurmak, çevreyi huzursuz edecek, onlara yabancı gelen bu tür tutumlardan da kaçınmak gerek.

Sanırım asıl olay; bayram, Anneler Günü gibi özel günler ile bireylerde mutsuzluk yaratmak, bayramdan bayrama yoksula yapılan yardım veya bayramdan bayrama aile içi zorlamalarla, baskı sözleriyle el öptürmek, saygı beklemek, aramayı beklemek değil. Yoksula yardımı her gün yapmak, her gün onlara sevgiyle el uzatmak, aile içi ilişkilerde ise çocuğumuz bize gereksinim duyduğunda yani küçüklük veya büyüdüğünde hastayken, duygusal bir gereksinimi varken gerekli özveri, duyarlılık ve ilgi ile davranarak o saygıyı emeğimizle hak etmek ve vefayı ondan sonra beklemek...

Kadim
ÜLKER

Viyana'da yapılan LGBT yürüyüşünden görüntüler

BİRKAÇ yıldan bu yana yoksulluk Avusturya'da gündemi sürekli meşgul etmekte. İşsizlik ödentisi, sosyal ve mağduriyet yardımı, asgari emeklilik ile yaşamaya çalışanlar zor günler yaşamaktalar. Gıda ürünlerine yapılan zamları, su, elektrik ve kira giderlerini birçok dar gelirli karşılayamamakta.

Enerji fiyatları düştü düşecek denirken, enerji fiyatları tüketicinin belini kırmakta. Düştü denilen enerji fiyatları sadece arabaya benzini konurken fark edilmekte. Benzin ve mazot fiyatlarında litre başı elli sentlik ucuzluk kendisini hissettirmekte. Evlerde kullanılan enerji, tüketiciye zor günler yaşatmakta. Orta sınıfa ait diye tanımlayabileceğim bir arkadaşım her üç ayda yaptığı 400 avro ödemenin dışında, 2022 yılına ait 2000 avro ek ödeme hesabı geldiğini ve bu parayı taksitlere bağladığını anlatıyordu. 2000 avronun çok yüksek bir rakam olduğunu, çok inandırıcı olmadığını söylediğinde faturanın fotoğrafını çekip göndermişti. Bana resmini gönderdiği faturada 2022 yılı için ödemesi gereken enerji tüketim farkının 2000 olduğu çok açık. "Bu rakamı ancak taksitlerle ödeyebilirim" diyor. Fatura üzerinde kullanılan elektrik ve gaz miktarının bir öncekine nazaran daha az olduğu da görülmekte. Buna göre, üç ayda bir ödemesi olduğu miktar ile yıl sonuna ait ödemesi istenilen miktar toplam 3.600 avro tutmakta.

Temel gıda ürünleri ise her gün yeni fiyatlarla etiketlenmekte. Yoksullaşma, çocukların beslenmelerini ciddi oranda olumsuz etkilemekte ki siyasi partiler harekete geçmek zorunda kaldı. Aylık ge-

Pastanın bulamayanına elma ve haziran ayı yansımaları

liri 2000 avronun altında olan tek başına kazananlar, asgari emeklilik parası, sosyal yardım ve mağduriyet yardımı alan aileleri kapsaması şartıyla Avusturya Federal Parlamentosu'nda ek yardım konusu tartışıldı. Bu tartışmada Avusturya Halk Partisi (ÖVP) Milletvekili Maria Grossbauer tarihi bir konuşmayla adını Marie Antoinette'in yanına yazdırdı. Marie Antoinette'in kim olduğunu hatırlatmaya gerek var mı? Kasım 1755 tarihinde Viyana'da doğan ve Fransız Devrimi sırasında Ekim 1793'de Paris'te giyotin ile hayatına son verilen Antoinette'in "Ekmeğin bulamıyorlarsa pasta yesinler" sözünü biliyoruz.

Maria Grossauer, Temmuz 2023 ile Aralık 2024 tarihleri arasında 2000 avro altında aylık kazancı olan ailelere yapılmak istenen çocuk başı 60 avro'luk yardım konusunda tam tamına üç dakika konuşma yaptı. Gazetelerin değerlendirmesine göre federal parlamentoda çok da kötü olan bu konuşmasında Milletvekili Bayan Grossauer'in çocuk yoksulluğu ile ilgili düşüncesini belirtirken, "Çocuklar elma yesinler, yoksul çocuklar günde dört ila altı elma yiyebilirler" ifadesini kullanması "ÖVP'nin Marie Antoinette'si" biçiminde yorumlandı.

Eski başbakanlardan Sebastian Kurz'a yakınlığıyla tanınan, dünya sosyetesinin bulunduğu Viyana Balosu'nun bir zamanlar sorumlusu da olan ve o zengin sosyete misafirlerine bir bardak şampanyayı onlarca avro karşılığında satan Bayan Grossbauer, yoksullaşmaya çare olarak ufak bir matematik işlemi yapar. Çocuk başı verilme istenen 60 avro aylık yardımla kilosu

Sokakta sabaha uyananlar

yaklaşık 2,5 avrodan 24 kilo elma alabilir. Her bir kilodan birer elma kara gün için bir tarafa bırakılırsa, 60 avro verip alınan 24 kilo elma çocuğun bir aylık gıda gereksinimini karşılar. Başka herhangi bir gıda ürünü almasına gerek kalmaz diye düşünmüş olacak ki et, süt gibi temel gıda ürünü satın alamayacak ailelerin çocukları "elma yesinler." Bayan Grossauer'in bu dâhiyane düşüncesi diğer siyasi partiler tarafından hem kabul görmedi hem de hükümet partisi olan "ÖVP'nin Marie Antoinette'si" denip dalga geçilerek reddedildi.

KARIN KNEISSL

Daha önce de "Ülkesini Terk Etmek Zorunda Kalan Dışişleri Bakanı" diye yazmıştım; bu yazıma şu adresten ulaşılabilir: <https://www.aydinlik.com.tr/koseyazisi/ulkesini-terk-etmek-zorunda-kalan-bakan-326844>. Avusturya'nın eski Dışişleri Bakanı Karin Kneissl hakkındaki haberler yine gündemde kendini hissettirmeye başladı. Avusturya'nın ulusal medyasında Kneissl şimdi de Avusturya vatandaşlığını kaybedecek mi diye kısa kısa haberler gündeme getiriliyor. Birkaç yıldan bu yana Lübnan'da yaşayan Kneissl'in önümüzdeki dönemde bir Rus "Thinktank" örgütünde çalışacağı haberi basına yansdı. Orta Doğu politikası ala-

nında Kremlin hesabına bu düşünce kurulumunu idare etme görevinin Kneissl'e verileceği de haberin ayrıntısında belirtilmekte. İşte bu görev, onun Avusturya vatandaşlığına sebep olur mu diye sorulmaktadır. Avusturya Vatandaşlık Yasası'nın 33. maddesine göre, "Başka bir ülkenin hesabına çalışmalar yaparak, davranış ve çalışmalarıyla ülkenin çıkarlarına ya da görüşlerine ters çalışmalar içinde bulunanlar vatandaşlıktan çıkartılırlar" denilmekte. Avusturya bir zamanların birinci sınıf diplomatı ve bakanını gerçekten vatandaşlıktan atar mı, zamanla göreceğiz. Daha önceden benzer bir olaydan dolayı vatandaşlıktan atma olayı bulunmamaktadır. Konu Rusya ile ilgili çalışmalar olunca olmaz dememek lazım.

Haziran ayı bilindiği gibi dünyada LGBT propagandasının ayuka çıktığı ay oldu. Avusturya'da da bu ay içinde birçok ciddi kurum, belediyeler, belediyelere ait kurumlar, partiler, dernekler, koca koca işletmeler, siyasiler bu propagandayı toplumun her kesimine yaymaya aracı oldular. LGBT renkleri ve bayrakları her tarafta kendini hissettirdi. "Nasıl bir zamandan geçiyoruz, iyi ki benim çocuklarım bu badireyi atlattı" diyenlerin bile evlerine en basitinden alışveriş çantalarının üzerindeki renkleri girdi.

17 Haziran günü Avusturya'nın başkenti Viyana LGBT'cilerin hakimiyeti altındaydı. Viyana'nın merkezi olan tarihi Ring Caddesi üzerinden Rathaus (Belediye İdari Binası) önüne kamyonlar, motosikletler ve çeşitli diğer araçlarla geldiler. Ring Caddesi boyunca yapılan geçit töreninde çok çeşitli biçimlerde gösteriler bulundular. Avusturya'nın dışında Slovakya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Almanya gibi çeşitli ülkelere de Avusturya'nın farklı bölge ve kentlerinden gelen 300 bin insan onların gösterilerinde bulundu. Gözlemediklerim, bir yerlerden dayatılan LGBT'nin toplumda normalleşmesidir. Özgürlüğe, ayrımcılığa karşı olduklarını sert konuşmalarla dile getirenlerin istekleri bu fotoğrafta görülmektedir.

Kemal
ATEŞ

Türkçe Kökler

KÖKENBİLİM (etimoloji) dendiğinde kuzun bir süre bu alanın en büyük uzmanı, nerdeyse tek uzmanı olarak hocam Prof. Dr. Hasan Eren akla gelirdi. Derslerinde bir sözcüğü ele alır, bütün Türk lehçelerini dolaylı olarak, bazen başka dillerden benzer örnekler bulur, o sözcüğün hangi lehçede, hangi dilde hangi biçimi aldığını açıklardı. Hasan Eren'in yedi dil bildiği dillerdeydi. Bütün Türk lehçelerinin üstüne bir de yedi dil bilen bir bilginle kim yarışabilir ki? Kökenbilime yönelmeye niyetlenen çoğu Türkolog, hocamızın bir sözlük hazırladığını duyunca bu alandan uzak durmuşlardır. Hasan Eren'in etimoloji sözlüğü hazırladığı çok uzun yıllar konuşuldu. Biraz da bu söylentiler yüzünden kimse bu zor alana el atmayı göze alamadı. Güreşte de böyledir, bazı pehlivanlar bir siklette tektir, rakipsizdir, onun gücüyle boy ölçülemeyeceğini düşünen öteki pehlivanlar (aslında yenilmeyecek güreşçi yoktur) başka sikletlerde kendine yer bulmaya çalışırlar. Sonunda, yıllar sonra Hasan Eren sözlüğünü yayınladı, ama dağ fare doğurdu türünden bir şaşkınlık yaşandı, onun adından sanından beklenen bir yapıt çıkmadı ortaya. Hasan Eren yüzünden bu alandan çekilenler bence yanlış yazmışlar.

Türkçe Kökler (Kaynak Yayınları 2022) kitabında çok ünlü Türkologların bile cesaret edemediği bir alanda, bize göre çok yetkin bir yapıt ortaya koymuş Sayın Doğu Perinçek. Gerçekten zor bir alandır kökenbilim, yanlış yazmak gibi de sıkıntılıdır. Sayın Genel Başkan, bu sıkıntılı işi şaşılacak derecede eğlenceli bir hale getirmiş, bazı boşlukları şakalarla, esprilerle doldurarak kitabını kuru bir bilim kitabı olmaktan kurtarmış, güzel bir deneme tadı katmış. Zaten kökenbilimde yapılan her iş biraz denemidir.

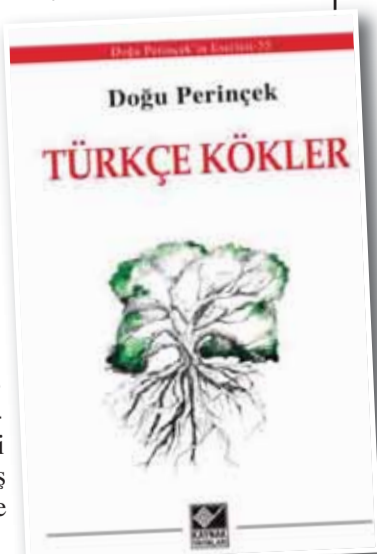
Perinçek, Türkoloji öğrencilerinin, hatta uzmanlarının yıllarını vererek öğrendiği, öğrenmeye çalıştığı, çoğu zamanda öğrenemediği Türkoloji ile ilgili bütün kaynaklara ulaşmış, içine girmiş, bu alana gerçekten hâkim olmuş. Türkoloji hocaları Türkçe Kökler'i öğrencilerinin önüne koymalı, hukuk okuması, bizim mesleğimize uzak bir siyasetçinin, bir liderin onca işi arasında bu konulara nasıl zevk alarak zaman ayırdığını, bir liderin Türkçeye merakını, ilgisini, Türkologlarla yarışacak düzeydeki bilgisini, birikimini örnek göstermeli. Türkologlar bu kitabı okusunlar; bilgililik tasarılarak şurasında şu eksik, bu yanlış gibi eleştirilere hiç girmesinler, öncelikle dilbilime uzak bir alandan gelen bir liderdeki Türkçe sevdasını, araştırma aşkı/zevkini gençlere örnek gösterebilirler.

Doğu Perinçek'i okurken, kendimi zaman zaman Hasan Eren'in derslerinde gibi duyumsadım. Bir sözcüğün peşine takılıp farklı coğrafyalara, farklı dönemlere, eski çağlara gidiyorsunuz, o sözcüğün benzerlerini ya da köklerini ararken, tarih bilginiz de zenginleşiyor.

Doğu Perinçek'in Türkoloji'ye bir ömür vermiş bilginlerle boy ölçüşecek

denli yetkin bilgisi, birikimi beni şaşırttı. Karşımda arada bir Marks'tan da söz eden gerçek bir Türkolog gördüm.

Türkçe Kökler, kökenbilim üzerine çok eğlenceli, esprili yazılmış hoş bir dememe kitabı.

*28 Haziran 2022 tarihli Aydınlik gazetesinde yayınlanmıştır.

AYDINLIK
AVRUPA

Yıl: 3
Sayı/Nr.: 117
2 Temmuz 2023 PAZAR

Yayın Sahibi:
İncece Basın ve Yayınlık Ticaret Limited Şirketi

Genel Müdür
(Tüzel Kişi Temsilcisi)
Osman Erbil

Genel Yayın Yönetmeni:
Yener Güneş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Nadir Temeloğlu

Yazı İşleri Müdürü:
Meral Akkaya

Muhabirler:
Özgür Altınbaş, Can Çakır, Mirza Çelik
Yunus Emre Özgür, İrem Güneş, Şafak Erdem

Sayfa Tasarımı:
Mustafa Titiz

Yönetim Yeri: Asmalı Mescit Mahallesi İstiklal Caddesi
Deva Çıkmaçı No: 3/4 Beyoğlu - İstanbul
İletişim: +90 1511 8958982 / avrupa@aydinlik.com.tr
Aydınlik gazetesinin her pazar yayımlanan ücretsiz ekidir.

Sosyal Medya Hesaplarımız
@aydinlikavrupa @AvrupaAydinlik

LUBODRAG SIMONOVIĆ
FELSEFE DOKTORU - ESKİ YUGOSLAVYA
MİLLİ BASKETBOL TAKIMI OYUNCUSU

Çeviren: Şafak Erdem

YOGA, Batı uygarlığının ayrılmaz bir parçası haline gelmiş durumda. Yoga'nın toplumsal yaşamın her alanına nüfuz etmesini sağlayan şey, insanın egemen düzenle olan eleştirel ve dönüştürücü ilişkisini azaltma ve onu mevcut dünyaya bağlama yeteneği. Günümüz kapitalizminde yoga, egemen kapitalist klanların insanların millî benlik bilincini ve özgürlükçü onurunu yok etmek, bunun yerine totaliter ve yıkıcı karaktere sahip bir Yeni Çağ (New Age) ideolojisini ikame etmek, küreselci bir aptallık yaratmak için en önemli araçlardan biri artık. "Gösteri toplumunda" (Guy Debord) gururlar sirk palyaçoları ve dolayısıyla kapitalizmin saray soytanları haline gelmiştir.

Yoganın en önde gelen reklamcıları, küresel gösteri dünyasının üyeleri, teknokratik uzmanlık budalaları, rüşvet alan politikaçılar, mistisizm ve okültizm sayesinde kapitalist hiçlikten kaçış arayan diğer "kamusal figürler." Spor "yıldızlarının" Yeni Çağ ideolojisinin en önde gelen destekçileri arasında yer alması tesadüf değil. Spor, milletlerin kültürel mirasını ve geleceğe bakan bilinçlerini yok eden en önemli ve saldırgan küresel bir sözde din durumunda. Kültürsüzleştirme, depolitizasyon ve küresel kapitalist barbarlığın yaratılması için ideal bir araç.

Yoga bizim bölgemizde de giderek yaygınlaşıyor. Sırbistan, Hindistan ve ABD'den Avrupa'ya yayılan uluslararası yoga mafyası için bir "ilgi alanı" haline geldi. Gururlar sadece yoga dininin vaizleri olarak değil, aynı zamanda "hayırcı fonlar" kuran "insani yardım çalışanları" olarak da ortaya çıkıyor. Böylece iyi yetitilmiş insanları yağmalıyor ve servet biriktiriyorlar.

Diğer dinler gibi yoga'nın da somut bir toplumsal ve tarihsel karakteri vardır ve ortaya çıktığı egemen düzenin doğası anlaşılmasın doğru bir şekilde kavranamaz.

Orijinal hâliyle yoga, Hint millî kimliğinin ve kültürünün temelini oluşturan Hindu-Budist dininin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu yönüyle Hinduizm dogmalarına değil, gelenek ve göreneklere dayanır. Hint halkının yaşam biçimi ve tarihsel varoluşuyla iç içedir.

Hinduizm natüralist determinizme dayanır. Ebedî ve değişmez kozmik süreçler ebedî yaşamın temeli ve temelidir. İnsanların "kutsal nehir" Ganj ile dinî bir ilişkisi vardır. Onlar için bu

nehir gerçekte ne olduğu değil, ne olduğuna inandıkları şeydir. "Kutsal nehir" ebedî olan "yaşam akışının" vücut bulmuş hâlidir. Kendini "yaşamın akışı" ile özdeşleştirmek en yüksek kozmik seviyeye, ebedî varoluş küresine ulaşmak anlamına gelir. "Kutsal nehirde" yıkanmak, Tanrı tarafından kucaklanmak ve ölümsüz olmak anlamına gelir.

Hinduizmde doğal süreçler tanrılaşır ve ezoterik bir karaktere bürünür. Tanrı hakikatin doruk noktası ve en yüksek hümanist idealin somutlaşmış hâli değildir; daha ziyade ebedî ve değişmez doğal süreçlerin kişileştirilmesidir. Tanrı'nın mutlakiyetçi doğası, kozmik güçlerin yüce kudretine dayanır. Tanrı ebedî yaşamın somutlaşmış hâli ve sonsuzluğun sembolüdür. Değişmez ve totaliter bir karaktere sahip olan doğal determinizm, ilahî olanın kaynağıdır. Reenkarnasyon süreciyle doğal süreçlerin esaretinden kurtuluş ancak güçlü Tanrı'da tezahür eden doğal süreçlerle özdeşleşerek elde edilebilir. Tanrı olmak, evreni yöneten kozmik güç tarafından kucaklanmak demektir. Doğal süreçlerin ebediyen, yeniden ve yeniden ortaya çıkması, sonsuzluk inancının ampirik temelidir.

Bir insanın önceki yaşamından kalan ruhunu temsil eden Karma, tarihsel ve insani olmaktan ziyade metafizik bir karaktere sahiptir. Tarihsel ve diyalektik değil, daha ziyade doğal ve evrimsel bir hareket anlamına gelir. Karma, insanın yaratıcı güçlerinin gelişmesi ve geleceğin yaratılması anlamına gelmez, daha ziyade insanı mevcut dünyaya bağlar.

Yoga, var olan dünyadan yüz çevirmeye ve gerçek hayatla yüzleşmeyi engelleyen bir sanal gerçeklik yaratmaya işaret eder. Kozmos, insan bedeni, yaşam süreçleri, kişiler arası ilişkiler: her şey gerçek dünyadan bir kaçış oluşturan yanılsamalar olarak sunulur. Tapınaklar, heykeller, dinî kitaplar, kabartmalar, çizimler: hepsi meditasyonu yönlendiren ve manevî doğadaki diğer dünyanın varlığı yanılsamasını yaratan her şey, Tanrıya giden yolu döşer.

Tapınaklar ve münzevi hücreler dünyevi yaşam formlarının zenginliğinin olduğu yerler değil, çorak dağ zirvelerinde ve çöl umutsuzluğunda bulunur. Yaşamı anımsatan her şeyden yoksun karanlık mağaralar, yogilerin meditasyon yapmak için tercih ettikleri yerlerdir.

Burada, aynı zamanda, insanın kendisini somut bir insan olarak anlamasını engelleyen antropolojik bir model dayatılmıştır. İnsanın bedeninin temsili ve bedensel ve zihinsel süreçlerin işleyişi buna uyarlanmıştır. İnsanlar gerçek toplumsal varlıklar olarak değil, meditatif pozlarda yaşayan heykeller olarak tasvir edilir. Onlar bakışları gerçek dünyaya ve geleceğe yönelmiş bireyler değil, gerçek dünyadan vazgeçip ilahî olana ulaşarak kendilerini "aydınlatmaya" çalışan, görme yetisinden ve dünyevi ışıktan yoksun varlıklardır.

Yoga, totaliter bir karaktere sahip

sanal bir gerçeklik yaratır. İnsanın kozmosla, doğayla, toplumla, kendisiyle ve başkalarıyla, gelecekle, ölümlü ve doğumla ilişkisi: her şey insanların zihinlerinde sanal bir dünya yaratılmasına tabi kılınmıştır.

Hristiyan teolojisine benzer şekilde Hindu teolojisi de insanların zihinlerinde sanal bir dünyanın inşa edildiği özel bir dil yaratmıştır. Bu dil, illüzyonist ve hipnotik bir karaktere sahip boş sözcükler içerir. Gerçek dünya ve diğer insanlarla olan ilişki, siyasi ve propagandif bir doğaya sahip olan sanal bir dünya imgesiyle dolaylanmıştır. İnsanın gerçek dünyanın gerçek doğasını anlamasını engellemeyi ve insancıl bir dünya yaratmasını sağlayan içindeki özgürlükçü onuru öldürmeyi amaçlar. Meditasyon yoluyla insan, içinde yaşadığı somut toplumsal koşullar farkındalığından yoksun bırakılır: sınıfsal karakteri ve toplumun kast yapısıyla örülü egemen düzen, egemen oligarşi tarafından emekçilerin acımasızca sömürülmesi, kadınların ve çocukların içinde yaşadığı yoksulluk ve yoksulluk, güçlülerin otokratik kapsisleri ve kriminal yönetimleri...

İnsanın hayatı ne kadar değersizleşirse, sonsuz yaşam fikri de o kadar cazip hâle gelir. Bu yanılsama, egemen düzenin isimsiz kölelerine indirgenmiş insanlar için en önemli cazibedir. Günlük yaşamın sefaleti, sonsuzluğa olan inancın kaynağıdır. İnsanın içinde yaşadığı boşluk ne kadar büyüksün, tanrısal olma ihtiyacı o kadar yoğun olur. "Sonsuz yaşam" yanılsaması, gündelik yaşamın boşluğunda kaybolan insanlar için manevî bir besindir. Bu, ölüm korkusuna değil, yok olma korkusuna verilen bir yanıttır.

Batı'nın gelişmiş kapitalist ülkelerinde uygulanan yoganın, orijinal yoga ile hiçbir bağlantısı yok. Çağdaş kapitalizmin doğası, modern yoganın hayat bulma biçimini koşullandırmaktadır. Karşımıza çıkan, feodal Hindistan'ın somut yaşam koşullarından kaynaklanan otantik bir yoga değil, kapitalist olarak dejener edilmiş bir dindir. "İthal", siyasi ve ticari bir karaktere sahiptir. Bu hâliyle yoga, gösteri piyasasında bir metadır.

Çağdaş kapitalizmde yoga egemen ideoloji değildir ancak çok sayıda düşünce okulunun yanı sıra diğer dinler ve mezheplerle ilişkili olarak ortaya çıkar. Var olan dünyadan manevî kaçışın sadece bir biçimidir. Kapitalizmde yoga bir din olamaz. İnsanı manevî-yattan yoksun bırakan bir dünyada yoga ancak sözde bir din olabilir

ve bu hâliyle insanları manipüle etmenin bir aracıdır.

Kapitalizm insanı doğadan koparmış, onu totaliter ve yıkıcı bir karaktere sahip olan teknik dünyanın bir bileşeni haline getirmiştir. Modern insanın doğayla ilişkisi, hükmedilen doğal güçlere dayanmaktadır. Doğa yasaları artık ilahî otoritenin dayandığı dokunulmaz bir güç değil, teknoloji aracılığıyla doğanın sömürülmesinin ve yok edilmesinin araçları haline gelmiş durumda. İnsan "doğanın efendisi ve sahibi" (Descartes) hâline gelmiş, böylece kozmik güçlerin tartışılmaz egemenliğine dayanan Tanrı'nın otoritesini tahtından indirmiştir. İnsan artık doğal dünyanın organik bir parçası ve dolayısıyla ölümlü bir madde değildir; teknik dünyanın organik bir parçası ve dolayısıyla doğayı kontrol etmenin bir aracıdır.

Doğacı mimesis tarafından yönetilen bir dünya yerine, insan teknik mimesisin egemen olduğu bir dünyada yaşamaktadır. İnsanın doğasını belirleyen ve bilincin dışı bir düzeyde yalnızca kendi bedeniyle ve doğayla değil, aynı zamanda diğer insanlarla olan ilişkisini de kullandırıran şey budur. Bedensel hareketler artık kendiliğinden ve doğal bir karaktere değil, teknik ve araçsal bir karaktere sahiptir.

Günümüz kapitalizmde yoga, otantik ruhani kökeninden kopmuş ve küresel kapitalist oligarşinin millî kültürlerin altını oymak için kullandığı bir araç hâline geldi. Yoga; aileyi, geleneksel dinî cemaatleri, milletleri ve insanın kendini özgür bir varlık olarak tanımasını ve deneyimlemesini sağlayan diğer tüm toplumsal örgütlenme biçimlerini yok eden atomize umutsuzluk temelinde yükseliyor.

Yoga, Hristiyanlığın ve diğer geleneksel dinlerin özgürleştirici mirasının, Aydınlanma idealininin, Fransız Devrimi'nin hümanist ilkelerinin, klasik Alman felsefesinin özgürleştirici fikirlerinin ve filantropik hareketin

altını oyuyor. Aynı zamanda, işçi hareketinin ve sömürgecilik karşıtı mücadelelerin özgürlükçü mirasını, kadınların kurtuluşu için verilen mücadeleyi ve ezilenlerin geleceğe dönük bilincini yıpratmak için kullanılıyor.

Yoga pozitivist bir kültür. Verili dünyaya itaatkâr bir ilişki üzerine kuruludur. Konformist bir sözde dindir. Diğer dinler gibi toplumun sınıfsal bölünmesi üzerine kuruludur ve politik bir karakterdedir. Küresel yoga mafyasının en önemli görevi, kapitalizmi korumaktır.

Bireylerin atomize varlıklara dönüştürülmesi, güç ve ölümsüzlük yanılsaması yaratan soyut bir mutlakla özdeşleşme, insanın toplumsal ve tarihsel bir varlık olarak yoksunlaşması, millî ve tarihsel öz farkındalığın yok edilmesi, özgürleşmiş yurttaşın tasfiyesi, doğal ve tarihsel değil, teknokratik ve ezoterik bir karaktere sahip bir evrim fikrinin dayatılması: Bunların hepsi insanın kapitalist dejenerasyonunun tezahürleridir.

Uzayda hareketi içeren bedensel dinamikler yerine yoga, bedensel hareketin ritim ve dinamiklerinin tabii kıldığı meditatif bir dinamik kurar. Meditasyon yoluyla insan dünyadan ve dünyanın bir parçası olan bir insan olarak kendisinden uzaklaşır. Oto-hipnotik bir karaktere sahip bedensel hareketleri gerçekleştirerek insan, bedenini mevcut dünyanın bir parçası olarak hissetmediği, bir insan topluluğu olarak topluma ait olduğunu hissetmediği ve kendisini eşsiz ve tekrarlanamaz bir birey olarak deneyimlemediği bir psikolojik duruma getirilir. Yoganın kült bedensel hareketlerin ayrıntıları ve ritüelistik karakteri üzerinde ısrar eder ve insan şiirsel özünü kaybeder. Bedensel duruş ve hareketler dışavurumcu nitelikten yoksundur, dünyaya ve insanlara yönelik değildir; bunun yerine otistik bir karaktere sahiptirler. Saplantılı bedensel eylemler, insanın "içine kapanmış" ve kendisini acımasızca tokatlayan ve ezen bir hayattan korumasının bir yolu hâline gelir. İnsan, hareketlerin ritüel tekrarı yoluyla hayatının kaosu düzen getirebileceğine ve kendi kaderinin efendisi olabileceğine inanır.

Bu özellikleriyle yoga, yalnız yaşayan ve dünyaya açılan tek pencereci bilgisayar olan insanlar için bir çekim merkezi, atomize bireylerin dini. Doğuda yoksulluk ve yoksulluk, var olan dünyadan kaçma ihtiyacı yaratır. Batı'da ise yalnızlık, çaresizlik ve bunun yarattığı boşluk. Kapitalist gelişmenin ana motoru olan entelektüel iş gücünün, öğrenci gençliğin transdantal meditasyonun en sadık savunucuları olması tesadüf değil.

Anlamsız bir hayat, insanların manipülasyonunun gerekli koşullarını yaratır. Yalnız bireyler ve zayıf karakterli kişiler potansiyel olarak yoga manipülatörlerinin en büyük kurbanlarıdır. Yogayla uğraşmak, insanın sevgi ve saygıdan yoksun bir dünyadaki trajik konumunun bir sonucudur. Giderek artan sayıda genç yogi, insanın zihinsel dejenerasyonunun en tehlikeli yollarından biri olan okültizmin kurbanı olmaktadır.

Meher Baba'nın "Endişelenme, mutlu ol!" çağrısı, küçük burjuvazinin yol gösterici fikri oldu. Gururlar insanlığın mezar kazıcıları haline geldi.

Blinken'in Pekin gezisi taktik? Çaresizlik?

Ali
DEVELIOĞLU

UÇAKLAR artık Batı siyasal merkezlerinden Pekin'e doğru kalkıyor! Son altı aydır bu böyle!

Alman Başbakanı Scholz, Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel, İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, Fransa Devlet Başkanı Macron, AB Komisyonu Başkanı Von der Leyen ve Brezilya Devlet Başkanı Lula'dan sonra şimdi de ABD Dış İşleri Bakanı Antony Blinken listeye eklendi!

18 Haziran Pazar günü Pekin'e gelen Blinken, burada Çin Dış İşleri Bakanı Qin Gang ve Devlet Başkanı Şi Jinping ile görüşti. İki günlük bu ziyaret sırasında tüm dünyanın gözü ABD-Çin ilişkileri üzerindeydi. Medyada bazıları Macron ve Lula'nın aksine Blinken'a pek öyle şaşaalı karşılama ve törenler yapılmadığına dikkat çekti.

Geçen yazdan beri, "Ukrayna'ya karşı Çin Rusya'yı destekliyor. Ayrıca Çin'e ekonomik bağımlı hâle düşersiniz." korkutularıyla Avrupa'nın Çin'e yaklaşma çabalarını sabah akşam baltalayan Washington, neden birdenbire Pekin yolcuları arasında kendisi de katılmayı ve Blinken'i göndermeyi kararlaştırdı ansızın? Üstelik Çin-ABD ilişkilerinin Trump'tan beri dibe vurduğu, yerlerde süründüğü şu sıralarda? Washington daha geçen şubat'ta "Çin'in ABD hava sahasına casus balon gönderdiği ve bunu düşürdüğü" iddiasıyla olası bir Blinken ziyaretini iptal ettiğini açıklamıştı!

Geçen yıl kasım ayında Bali'de G20 Zirvesi'nde ilk kez bir araya gelen Biden ve Şi, ABD-Çin ilişkilerini iyileştirme amaçlı ortak bir mutabakata vardıklarını açıklamışlarsa da o günden beri ilişkiler bozulmaya devam etmişti. Bu nedenle bütün dünya, bu ilişkilerin Blinken ziyaretinden daha soğuyarak mı yoksa biraz yumuşayarak mı çıkacağını merak ediyordu. Üstelik Blinken, son beş yıldır Pekin'e giden ilk Amerikan Dış İşleri Bakanı olacaktı!

Burada şuna da dikkat çekelim: Dünya pürdikkat Blinken ziyaretine odaklanmışsa da Batı'da ve Çin'de kimse ciddi bir sonuç beklemiyordu aslında. Bali'de geçen yıl Biden ve Şi, en azından aşgari bir temelde ilişkileri sürdürmek ve istikrarı korumak konusunda anlaşmamış olsalardı, Blinken'in ziyareti gerçekleşmeyebilirdi de.

Antony Blinken

Şi Jinping

Beyaz Saray görünüşte, Blinken'i Bali mutabakatını ilerletmek amacıyla gönderdiğini söylüyordu.

Pekin görüşmelerinden sonra taraflar son aylarda dibe vuran ikili ilişkilerde istikrarı korumak, kalıcı kılmak ve görüşme yollarını açık tutmak konularında mutabakata vardıklarını açıkladılar.

GÖRÜŞME SONRASI İLK DEĞERLENDİRMELER

Biden, görüşmenin hemen sonrasında pazartesi günü "Çin ve ABD doğru yolda." şeklinde bir açıklama yaptı. Çin-ABD ilişkileri "rayna giriyordu" Biden'a göre. Blinken da dönüşünde, Pekin'in yıllardır "İki ülke de hem karşılıklı rekabet hem de barış içinde yaşayabilmeli." sloganına atıfta bulunarak şöyle dedi: "Ekonomik rekabet çatışmaya dönüşmeyecek." Beyaz Saray'a göre, Bali mutabakatı ruhunda geçen Blinken ziyaretiyle bundan sonra ABD ve Çin arasında sorunlu konularda çok daha fazla temas kapısı açılmıştı.

Pekin ziyaret sonrası, ABD'nin şimdiye kadar normalde her iki ülke için de yararlı olabilecek birçok konuda ortak iş yapma imkânını bloke ettiğini tekrar hatırlattı ama bu ziyaretin bunun önünü açabileceğini de vurguladı. Eğer Blinken'in vaatlerini Was-

hington gerçekten uygularsa, bazı güncel ve pragmatik konulara teknik çözümler bulunmanın yolu görülmüştü. Bu durumda önümüzdeki kasım ayında APEC Zirvesi'nde Biden-Şi zirve toplantısı beklenebilirdi. Pekin ayrıca ziyaretin olumlu havasının, gergin Japon-Çin ilişkilerinin rahatlayacağı olasılığıyla Japonya'ya da memnun ettiğine dikkat çekti. Tayvan meselesinin Çin'in iç meselesi olduğunu, ABD'nin her resmi açıklamasın-

da bu durumu tanımasına rağmen pratikte Tayvan'ı "Çin'i kuşatma" politikasının bir parçası olarak kullanmayı yoğunlaştırdığını vurguladı.

Pekin ayrıca Blinken ziyaretiyle, bir yıldır dibe vuran ABD-Çin ilişkilerinin yumuşaması ihtimalinin özellikle Avrupa'ya rahat nefes aldıracağını da açıklamasına ekledi. Çünkü ABD onları hiç de istemedikleri bir "Çin karşıtı" cepheye mevzilenmeye zorluyor, baskı yapıyordu.

AVRUPA'YI ÇİN KARŞITI MEVZİYE ZORLAMAK MI?

Bu doğrudur. Özellikle Almanya ve Fransa'nın (İtalya da dâhil) etkisiyle Brüksel, son altı aydır Çin'e tekrar yaklaşmada önemli adımlar attı. Scholz ve özellikle Macron'un geçen aylarda büyük iş heyetleriyle yaptıkları devasa Pekin ziyaretleri, Washington'da çaresizlikle karşılık müthiş bir stres doğurdu. Zaten Blinken ziyaretinin, sessiz sedasız ve alelacele planlanması, asıl bu nedenden kaynaklandı.

Aydınlik'ta nisan ayındaki yazılarımda, Macron'un Pekin ziyareti sonrası yaptırımlar nedeniyle telaşa kapılan Biden hükümetinin, Avrupa'yı zor ve propagandayla Çin'den uzaklaştırma politikasının tutmadığını artık anladığını ve önünde iki seçenek kaldığını vurgulamıştım: ya Avrupa'nın peşine takılarak süreçten tecrit olmamak ve sürecin içine girerek etkili olmaya çalışmak ya da Çin-Avrupa ekono-

mik yaklaşımına karşı baskı jargonunu devam ettirerek yalnız kalmak!

Biden galiba ilkinin seçiyor! Geçen yazdan beri küresel planda ve küresel platformlarda şöyle diyorlardı Amerikalılar: "Çin, Ukrayna konusunda Rusya'ya karşı net tavır almadıkça ve desteğini sürdürdükçe, Avrupa'nın Çin'le ekonomik ilişkileri sürdürmesi, Rusya'ya karşı mücadelemizi zayıflatır ve ayrıca Avrupa'yı Çin'e bağımlı kılar." Ama Blinken'in bu Pekin ziyaretinin öncesindeki günlerde, bu jargon değişiverdi! Şunu demeye başladılar şimdilerde: "Hiçbir ülkeyi bizim yanımızda taraf tutmaya zorlamıyoruz." Yani Brüksel-Pekin ticaret ve yatırım ilişkilerini, bundan böyle Pekin'in Kremlin'e karşı tavırına endekslenmeyeceklerini anlamına geliyordu bu yeni cümleleri! Görünüşte olsa da!

Ayrıca Trump döneminden beri süren "ticaret savaşı", ABD ekonomisine ve firmalarına zarar veriyor. Amerikan firmaları yaptırımların iptali için Biden hükümetine gidip lobi yapıyorlar. Amerikalı akademisyenler ve bazı politikacılar da Beyaz Saray'ı Çin'le ilişkileri gözden geçirmeye davet ediyorlar.

Çin bu gelişmeyi değerlendirerek yaptırımların mantıksız olduğunu vurguluyor ve iptalini istiyor. Örneğin, tıp dünyasında güçlü lobi kesici olarak kullanılan, aynı zamanda da üyüştürücü olan Fentanil'in dört yıldır Çin'den ithal yaşağının kaldırılması. Eğitim ve kültür alışverişlerinde vizelerin kaldırılması ve buna benzer daha başka birçok örnek...

Blinken ziyaretinin Japonya, Avrupa ve hatta Çin üzerindeki rahatlatıcı etkilerine hatta Pekin'in ABD ile olan ilişkilerini ekonomik açıdan stratejik anlamda düzeltmeye her zaman istekli olduğunu bir kez daha vurgulamasına rağmen Çin hükümeti fazla ümitli değil.

PEKİN YOLCULARINDAN DIŞLANMAMA ÇABASI VE KAMUOYU TAKTİĞİ

Çin hükümeti, Blinken döndükten sonra ABD liderlerinin görüşmelerdeki tavırlarından ziyade kendilerini ancak ABD devletinin pratikte atacağı somut adımların inandırabileceğini tekrar dile getirdi. Blinken'in gönderilmesinin, ileride küresel kamuoyunda Pekin'i "barış ve diyalog istemeyen suçlu" durumuna düşürmeyi amaçlayan bir taktik olabileceğini hatırlattı! Örneğin Blinken daha Pekin'e uçmadan önce Çin Dış İşleri Bakanı Qin Gang ile yaptığı telefon görüşmesi sırasında Gang, "ABD Tayvan konusunda Çin'in iç işlerine karışmaktan vazgeçmediği sürece ziyaret verimli olamayacaktır." diyor. Amerikan tarafı daha şimdiden bu sözlerin Çin'in barış ve diyalog yanlısı olmadığını gösterdiğini iddia ediyor!

1 trilyon dolara yaklaşan Avrupa-Çin ticaret hacmi Brüksel'e yeni seçenekler sunarken, Washington da bunu engelleme çabasında eli boş durmamalıydı tabii ki! Onlar da Blinken hamlesini devreye soktular. Ancak daha ziyaretin üzerinden çok az zaman geçmesinin ardından Biden'dan, "Çin Küba'da askerî eğitim merkezi kuruyor." suçlaması ve şiddetli kinaması geldi! Çarşamba günü Kaliforniya'daki konuşmasında da Çin'in bir casus balonunu vurdurarak düşürdüğünü tekrarladi ve ekledi: "Diktatörler için utanç verici!"

Antony Blinken

Aziz Florian Kapısı

Barbakan Krakow

Krakow'un eski savunma kulesi Barbican

KRAKOW 2

Nazilerin kıyamamadığı şehir

Krakow'un ortasından geçen Wisla (Vistula) Nehri'nin dili olsa kim bilir neler anlatırdı. Bu Orta Çağ'dan kalma şehirde çok acılar yaşanmış. Bugün de izleri kolayca görülebiliyor.

Tuz madeni girişi

uygurtulin56@gmail.com

İKİ yanında kilometrelerce yürüyüş yolları yapılmış olan Wisla Nehri bugün Krakowluların buluşma yeri. Keyifle ter temiz yollarda yürüyüp, banklarda oturup güneşleniyor, sohbet ediyorlar. Ama çok değil, 78 yıl önce Wisla Nehri insan külleriyle kaplıydı. Hâlen kıyılarında insan kemikleri bulunduğu söyleniyor.

KAZİMİERZ-YAHUDİ MAHALLESİ

Yahudilerin Krakow'daki tarihi 900'lü yıllara kadar gidiyor. 15. yüzyılda şehirde çıkan büyük bir yangının ardından Kral Jan Olbracht tüm Yahudileri şehir merkezinden bugünkü Kazimierz'e sürmüştü. Yahudiler burada yeni bir şehir kurmuş. Şehre 1300'lü yıllarda Yahudilere ayrıcalıklar tanıyan Kral Kazimierz'in adı verilmiş. 1800'lü yıllarda ise varlıklı Yahudiler yeni-

Kazimiers'de Nazi talanından kurtulan eski Yahudi mezarlığı

den Krakow içlerine taşınmışlar. Zaten Krakow büyüyüp geliştiçe Kazimierz de şehrin bir semti olmuş. Kazimierz'de 7 sinagog var. Birkaçı hâlen halka açık ve törenler yapılıyor. Remu (Remah) Sinagogu bunlardan biri. Eski Musevi mezarlığının yanında. Bu aslında tarihi bir Aşkenaz mezarlığı. Mezar taşlarının çoğu sağlam, herkes gelip dua ediyor, dua ederken de mezar taşlarının üzerine taşlar koyuyor.⁽¹⁾ Nazi zulmünü ve Yahudi soykırımını yaşayan şehirde bu mezarlığın talan edilmeden ayakta kalması ise tamamen tesadüf. Naziler işgal yıllarında Yahudileri aşağılamak için Krakow'un bütün çöptünü bu mezarlığa döktürmüşler. Çöplerin altında kalan mezarlar da böylece korunmuş.

Kazimierz'de şimdi kültür merkezi ve kitapçı olarak hizmet veren bina, eskiden Wolf Popper Sinagogu'ymuş. Zengin bir Yahudi tüccar olan Wolf Popper tarafından yaptırılan sinagog, 1620'den 1965'e kadar (Nazi dönemi hariç) dinî amaçla kullanılmış. Kadınlar için merdivenle çıkılan bir de çekme katı olan sinagogun tüm iç dekorasyonları Nazilerce tahrip edilmiş. Dindar bir Musevi'de bulunması gereken karakterlerin sembolü olan kartal, leopar, aslan ve erkek geyikle süslü sinagog kapısı ise daha sonra Kudüs'teki Wolfson Müzesi'ne götürülmüş. Şimdi bu yüksek tavanlı eski sinagog, Yahudilerle ilgili dünyanın birçok ülkesinde basılmış eski ve yeni kitaplarla, afiş ve fotoğraflarla dolu bir kültür merkezine dönüşmüş. Film gösterilerine, konferanslara ev sahipliği yapıyor. Çekme katında da kadınlara ilgili kalıcı sergiler var.

NAZİ İŞGALİNDEKİ KRAKOW

Nazilerin 6 Eylül 1939'da işgal ettiği Krakow, hemen "Genel Valiliğinin başkenti" ilan edilmiş. Mussolini de çok sevdiği bu şehrin

tahrip edilmemesini istemiş. Hans Frank, işgal edilen Polonya topraklarının en üst yetkilisi olarak atanmış, Wawel Sarayı'na yerleşmiş ve hemen gaddarca icraatlarına başlamış. İlk tutuklananlar Jagiellon Üniversitesi'nin profesörleri ve bazı lise öğretmenleri olmuş. Yahudilere derhâl kıstamlamalar getirilmiş. Toplu taşıma araçlarına binmeleri ve parklarda bulunmaları yasaklanmış. 12 yaşından büyük tüm Yahudilere, kollarında beyaz bant üzerinde sarı Davud yıldızı taşıma zorunluluğu getirilmiş.

Naziler 1941'de Wisla Nehri'nin diğer yakasında bulunan Podgórze'de bir getto kurarak Kazimierz'deki tüm Yahudileri buraya sürmüşler. Onlardan boşalan yerlere Krakow şehir merkezinden sürdükleri Polonyalıları yerleştirmişler, Polonyalılardan boşalan şehir merkezindeki evlere de kendileri yerleşmişler. Podgórze gettosunun etrafı önce telle çevrilmiş, daha sonra getto-ya yaşamaya zorlanan Yahudilere, Yahudi mezarlarına benzeyen bir duvar örülmüşler. Duvarın bir kısmı hâlen görülebiliyor.

1941-1943 yıllarında binlerce Yahudi, Podgórze gettosundan trenlerle Auschwitz'e ve Belzec'e gönderilmiş. Auschwitz, Wisla Nehri'ne bir kanalla bağlı. Yakılan Yahudilerin külleri döküldüğü için Wisla Nehri o zamanlar kül akarmış. Podgórze'den toplama kamplarına giden trenlerin kalktığı yerin adı, Plac Bohaterów Getta (Getto Kahramanlarının Meydanı). 2005 yılında meydana her biri 1000 kurbanı temsil eden 70 büyük sandalye yerleştirilerek bir anıt meydan yaratılmış. İnsanların durup düşünmesi ve bu meydana-

dan ölüme gönderilen kurbanları anması amaçlanmış. Ne yazık ki hüznün yerleştiği bu bölgede bazı turistler o sandalyelere oturup neşeli fotoğraflar çektiyor.

Bu meydanın bir köşesinde Apteka Pod Orlem (Kartalın Altında) isimli bir eczane var. Gettoya girmesine ve çalışmasına izin verilen tek Polonyalı olan eczacı Tadeusz Pankiewicz'a ait olan eczane, bugün interaktif müze olarak hizmet veriyor. Yahudileri kurtarmasının imkânsız olduğunu bildiği hâlde eczanesinde yıllarca onlara hizmet vererek yaralarına merhem olmuş. Sonra da tanık olduklarını yazmış. Kitabı, Yahudi soykırımıyla ilgili yazılan ilk kitaplardan.

Oskar Schindler'in Emaye Fabrikası da getto bölgesinde, meydana çok yakın. Steven Spielberg'in 1993 yapımı Oscar almış filmi, "Schindler'in Listesi"ni izleyenler hatırlar. Fabrikasında çalıştığı 1200 Yahudi'nin hayatını kurtaran Schindler'in fabrikasının iki katlı yönetim binası artık interaktif bir sergi/müze. Schindler'in yazı masası, telefon, fabrikada yapılan emaye mutfak aletleri sergileniyor. Nazilerin vahşetini anlatan, kurbanların fotoğraflarının sergilendiği bir bölüm dışında gettodaki ve Krakow'daki ya-

samı gösteren objelerin sergilendiği bir bölüm de var. Büyük Nazi bayrakları, gamalı haçlı yer karolarıyla bezenmiş koridorlar ilginç ama hem çok dar hem de çok fazla malzemeyle hazırlanmış bu sergiyi görmek kalabalıklar nedeniyle biraz güç.

Getto Kahramanlarının Meydanı'nın karşısında Schindler'in fabrikasına giderken tesadüfen Polonya'nın ilk ve tek "lokma" dükkânı olan "Lokmacı"yı gördük. Türkiye'den Krakow'a göçen gençler klasik lokma dışında lezzetli lokmalar yaratmış. Yolunuz Krakow'a düşerse Lokmacı'ya mutlaka uğrayın.

KRAKOW'UN SEMBOLÜ

Krakow'un sembolü bir ejderha. Orta Çağ sembollerinden olan ejderha, Krakow'da Papa Jean Paul kadar popüler. Şehrin herdiyelik mağazalarında ejderhalar ve Papa yan yana. Ejderha efsanelerinden birine göre, Wawel Kalesi'nin olduğu tepedeki mağarada yaşayan ejderha Krakow halkını yermiş. Ta ki kurnaz bir ayakkabı ustası tarafından kandırılıp öldürülünceye kadar da Krakowluları yemeye devam etmiş. Ayakkabı ustası ölü bir kecinin derisine sülfür sürmüştü. Ejderha, sülfürlü keciyi yiyip ölmüş ve Krakow halkı da ejderhadan kurtulmuş.

Bir diğer efsaneye göre ise halkı canından bezdiren ejderha özellikle genç kızları yediği için şehrin delikanlıları ejderhaya savaş açmış ama başanlı olamamış. Sonunda "Karak" isimli bir genç ejderhayı öldürmeyi başarmış. Hemen kahraman ilan edilen gencin adı şehre verilince Krakow doğmuş. Tabii tüm bu efsaneler "ejderha turizmine" çok faydalı olmuş. İnsan yiyen ejderha sevimli bir hediyelik eşyaya dönüşürken, kalenin önüne de belirli zamanlarda ağzından ateşler çıkaran bir ejderha heykeli dikilmiştir. Artık tur satın alıp ejderhanın mağarasından Wisla Nehri'ne kadar yer altından giderek ejderhayı ve ondan kurtuluş hikâyelerini dinlemek mümkün.

PLANTY-ESKİ ŞEHİR PARKI

Otelimizin hemen yanındaki park, sonbaharın en güzel günlerinde, dev çınar ağaçlarından dökülen sarı yapraklarıyla bizi karşıladı. Krakow'un tam ortasında, eski şehrin etrafını bir nal şeklinde çevreleyen bu park, yerel halk gibi turistlerin de gece gündüz güven içinde yürüyüş yaptığı, banklarında dinlendiği, köpeklerini gezdirdiği bir vaha. Parktaki çöp kovaları da "anti-ka" ve döküm. Hem bakımlı hem de çevreye uyumlu. Krakow'un, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu bünyesinde yan bağımsız bir kent olduğu 1820'li yıllarda, İmparator I. Franz, şehri çevreleyen surların yıkılmasını emretmiş. Surların önündeki su dolu hendek de o zaman boşaltılmış. 4 km uzunluğundaki bu hendek, 21 bin metrekaresel park ve bahçeye dönüştürülerek bir şehir parkı yaratılmış. Eskiden surların 8 kapısı varmış. Sadece daire biç-

minde bir gözetleme kulesi olan Barbakan Krakowski ve Aziz Florian Kapısı kalmış. Şehir turlarının bazıları için buluşma yeri de bu kapıların önü. Duvarlarının kalınlığı 3 metre olan Barbakan Kulesi'nde 7 top ile 130 atış yuvası bulunuyor.

ÜNLÜ TUZ MADENİ WIELICZKA

Krakow yakınlarındaki Wieliczka tuz madeni görülmesi gereken yerlerden. Krakow'un yaklaşık 15 km uzağında, belediye otobüsleri ile gidilebiliyor. Wieliczka tuz madeni 1978'den beri Unesco Dünya Mirası listesinde ve koruma altında. Madende iki rota varmış ama şimdi sadece turist rotası denilen bir rota ile maden gezdiriliyor. Güvenlik müthiş. Belirli sayıda insan içeri almıyor, galeri bölümleri arasında kapılar var. Ziyaretçi grubu iki kapı arasında toplanıyor. Gruptakilerin hepsi bir bölüme girmeden yeni bölümün kapısı açılmıyor, bulunulan bölümün kapısı da kapatılmıyor. Bu

nedenle ziyaretçiler sürekli uyarılıyor ve sayılıyor. Şu galeride biraz daha kalayım, yan galeride kendim geçireyim gibi bir şey mümkün değil! Turist rotasındaki galerilerin çok bakımlı olduğu bazen kapıların ardından görülen diğer galerilere çabucak bakınca daha iyi anlaşılıyor ama yine de "eyvah ya çökerse" duygusuna kapılmıyoruz. Tuz kayalarından oluşan simsiyah duvarlar, parlayan tuz kristalleri ve rehberin anlatımları ilginç. Burası 1772'de tuz madeni olarak açılmış. 300 kilometrekarelik alanda 9 kat ve 327 metre derinliğe iniliyor. Maden işçileri tarafından tuz kayalarından yapılan heykeller, küçük şapeller ve bolca Hz. İsa ve Meryem Ana heykelleri olan bir maden. Kısacası madende çoğunlukla din temalı yer altı tuz sanatı sergileniyor. Bazı galeriler çok yüksek tavanlı ve geniş toplanma salonları şeklinde. Buralardaki avizeler dahi tuzdan ve çok görkemli. Minik gözetler var. Işıklandırma yapılmış. Bazı Lehistan krallarının evlenme törenleri bu madende yapılmış. Günümüzde de düğün töreni yapmak için bazı galerileri kiralamak mümkünmüş. Çok temiz ve düzenli olan tuz madeni aynı zamanda çok da bakımlıydı. Galerilerde kullanılan keresteler boyanmış, onarılmış. Işıklandırma sorunsuz. Personel son derece görevine bağlı ve ciddi, üstelik güvenlik hep ön planda tutuluyor.

Bu arada 1996'dan bu yana madenden eski metotlarla tuz çıkarmayı bırakmışlar. Onun yerine kontrol altındaki yer altı sularının kaya tuzlarını çözerek eritmesi sağlanıyormuş ve oluşan tuzlu su 8 seviyeli devasa bir tankta toplanarak sudaki tuz ayırılıyorymuş. Böylece yılda 10 bin tondan fazla "tuz" elde ediliyormuş. Krakow çok güzel bir şehir. Yakın çevresindeki yerlerle birlikte gezilecek, görülecek birçok yer var. Doğrusu biz hepsini gezemedik. Eksik kalan yerleri görmek için bu güzel şehre en kısa zamanda yeniden geleceğiz. Haftaya modern tarihin en karanlık sayfalarını oluşturan Nazi döneminin ürünü olan Auschwitz-Birkenau'da buluşmak üzere, hoşça kalın.

Dipnot:

1- Mezar taşının üzerine üst üste küçük taşları dizerek dua etmek bir Musevi geleneği. Kudüs'te Babillilerin yıkıldığı büyük tapınakları yeniden yapısın diye dua ediyorlar. Kudüs'teki tapınağın duvarı, bugün ağlama duvarı olarak bilinen duvar.

Kazimiers Bosak ailesinin evi

Tuz madenindeki büyük salon, duvarları tuzdan heykeller ve panolarla, tuzdan avizelerle süslü

Tuz madenindeki müthiş tuz heykeller, madenci kraliçeye tuz sunarken

Şimdi Kültür Merkezi olan Kazimiers'teki eski Wolf Popper Sinagogu

Oscar Schindler'in fabrika müzesindeki yazı masası

Oscar Schindler'in fabrika müzesinde bir bölüm

Krakow sandalyeli meydan

Sessiz Şampiyon

Selçuk
ÜLGER

NEŞTER VE MADALYA

OKUDUGUM öyküleri beni öyle etkilemişti ki yazının tüm yapıtlarını sipariş etmiştim. Biri hariç, kitapların hazır olduğunu bildiren bir e-posta aldım İlhanilhan Kitabevi'nden. Eksik kitap, güreş tarihimize hâlâ aşlamamış iki büyük başarının, 1948 Londra ve 1960 Roma Olimpiyatlarının anlatıldığı Neşter ve Madalya romanıydı. Kitabevini arayıp koliyi birkaç gün bekletmelerini rica ettim.

Ankara'da yaşadığını bildiğim yazarımızla henüz tanışmıyorduk. Bir mektup yazıp ona durumu bildirdim. Ak saçlı yazarımız, kitaplarından Neşter ve Madalya romanını götürüp beklettiğimiz koliyi kısa bir mektupla eklemiş. Bir hafta sonra kitaplarım geldi. Koliyi heyecanla açtım, mektubunu sevinçle okudum: "...Kendisi Almanya'da olsa da yüreği yurduna, bizlere çok yakın dost, bu romanımı size özel armağanım olarak imzalıyorum. Romamı, özellikle olimpiyat şampiyonumuz Ahmet Bilek'e ayrılmış bölümü okuyunca konuşacağımız şeyler olacaktır. Sevdiğimle. Kemal Ateş."

Yazarımız haklı çıktı. Romamı bitirir bitirmez telefona sarıldım; yazarımız Kemal Ateş ile konuşacağımız "çok şeyler" vardı çünkü. Sorularımın çoğu, 1960

Londra Olimpiyat Şampiyonası'nda 52 kilo da altın madalya kazanmış öğretmen güreşçi Ahmet Bilek'le ilgiliydi. Köy enstitülerinde aldığı terbiye ve disiplin gereği, turnuva yolculuklarında dahi antrenman çantasında mutlaka birkaç kitap bulunduran bu güreşçimiz, aynı zamanda 1960'larda başlayan Almanya'ya güreşçi göçünde de başı çeken isimlerdendi.

Bu nedenle olmalı, romandaki diğer ünlü şampiyonlarımızdan daha fazla ilgi çekmişti Ahmet Bilek. Romanda, güreşçimizin yaşamından sarıksı kesitlerin harmanlandığı yirmi sayfalık bölüm, romanın içine ustaca gizlenmiş ayrı bir roman gibiydi sanki.

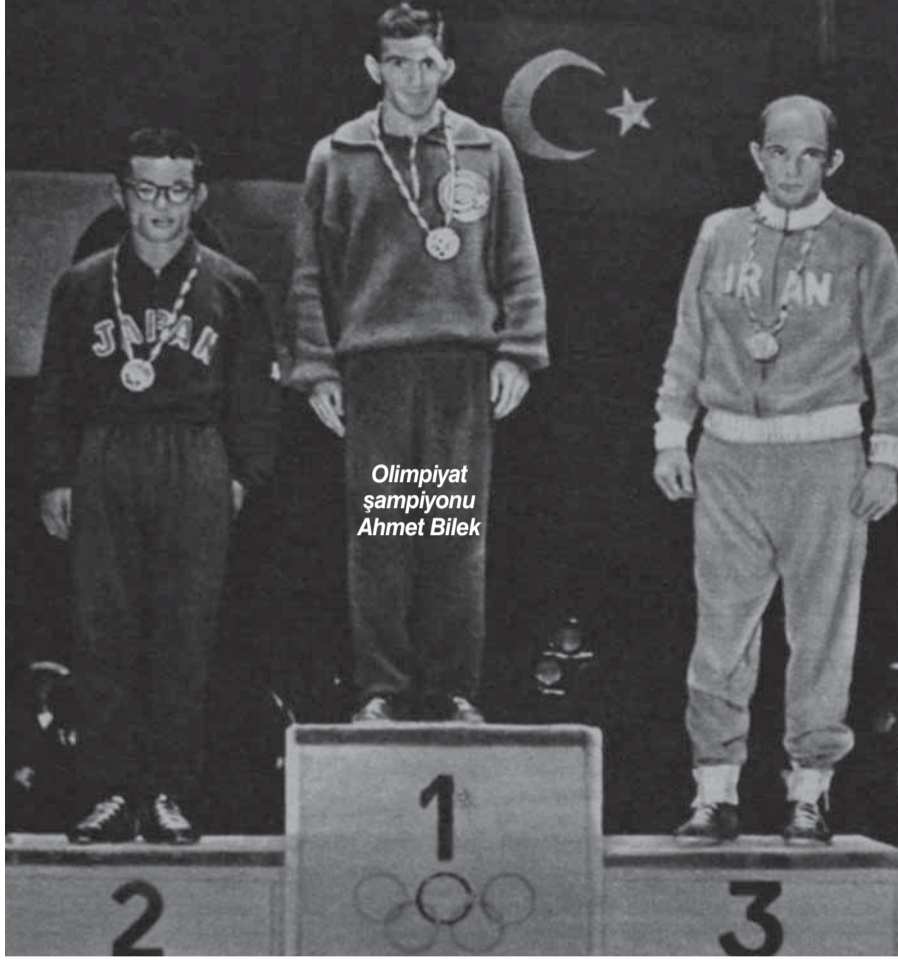
KÖY ENSTİTÜLÜ ŞAMPİYON

1932 yılında Kula'nın Menye köyünde doğmuştu Ahmet Bilek. Yetim büyümüş, suskun bir köy çocuğuydu. Sadece çayırda yapılabildiği güreş sporunun minderde de yapıldığını, 15 yaşındayken başladığı İzmir Kızılçullu Köy Enstitüsü'nde görmüştü ilkin...

Enstitüler arası güreş turnuvasının yapıldığı bir gün olimpiyat şampiyonu güreşçilerimiz Yaşar Doğu, Celal Atık ve Mersinli Ahmet, Kızılçullu Köy Enstitüsü'nü ziyaret ediyorlar. Öğrencilerin arasına karışıyor, onlarla şakalaşıyor, hatta mindere çıkıp bazı müsabakaların hakemliğini dahi üstleniyorlar. Okulun toplantı salonunu dolduran meraklı öğrencilere Londra Olimpiyatları'ndaki anlamları anlatıyorlar. Efsane güreşçilerimizin anlatıldıkları Ahmet Bilek'i o kadar etkiliyor ki güreşe hep var olan sevgisi o gün tutkuya dönüşüyor. Ahmet'in yeteneğini iyi gözlemleyen beden eğitimi öğretmeni, onu götürüp İzmir Demirsport'da güreşe başlatıyor. Daha o yaşlarında başarılar kazananı Ahmet Bilek.

1950'li yılların iktidarı köy çocuklarının kızı erkekli okumalarını sakıncalı görünce, karma okullar tek tek ayrılıyor. Ahmet Bilek'in de aralarında bulunduğu erkek öğrenciler, Kızılçullu'dan Aydın'ın Ortaklar Köy Enstitüsü'ne gönderiliyorlar. Yeni okulunun adını Türkiye Güreş Şampiyonası birinciliklerine yazdıran seçkin bir öğrenci oluyor Ahmet.

Mezun oluyor; ilk görev yeri

Olimpiyat şampiyonu Ahmet Bilek

olan Eskişehir'e, bir ilkokula atanıyor. Orada yine Demirsport Kulübü'nde güreşe devam ediyor. Askerlik görevini Ankara'da yedek subay olarak yaparken de güreşten kopmuyor, Güreş Millî Takımıyla antrenmanlarına devam ediyor. Eskişehir'e geri dönüyor; yoğun antrenmanların

uzun kampların içinde buluyor kendini yine. Kamplar, müsabakalar yüzünden öğrencilerine iyi öğretmenlik edemediğini düşünerek mesleğinden istifa ediyor. Eskişehir Devlet Demiryolları Hastanesi'nde, güreşe daha fazla vakit ayarabileceği, az maaşlı küçük bir memuriyet veriliyor kendisine.

Gittiği uluslararası turnuvalarda üniversite mezunu yabancı güreşçilere çok imreniyor. Ankara Gazi Eğitim'in spor bölümünde okumaya başlıyor. Yaşadığı ev okuluna çok uzak olduğu için yatılı olmadığı hâlde bazen okulun yatakhanelerinde arkadaşlarının yanında kalıyor. Bir gece, nöbetçi olan anlayışsız, kaba bir Fransızca hocasından arkadaşlarının öntünde ağır azarlar işiterek yatakhanelen çıktılar. Hazmedemediği bu kötü olayın da etkisiyle, zaten zorluklarla devam ettiği yüksekokulu yarıda bırakıyor.

ALMANYA'YA GÖÇ YOLU

Güreşte iyice pişen Ahmet, özgün tarzıyla artık rakiplerine minderi dar ediyor. 1953'te İtalya'da dünya ikincisi, 1955'te Barselona'da Akdeniz Olimpiyatları birincisi oluyor. En büyük başarısına 1960 Roma Olimpiyatları'nda altın madalyayla ulaşıyor. Alman güreşinin önde gelen isimleri, Londra'da Ahmet'i izledikten sonra onu ülkelerine davet ediyorlar. Davet edenlerden birisi de doğup büyüdüğü Schifferstadt kentinde bir süre vinç operatörlüğü de yaptığı için "Schifferstadt'ın Vinci" lakabıyla anılan ağır siklet olimpiyat şampiyonu Wilfried Dietrich oluyor.

Türk güreşinin bu büyük başarısı, 1960 İhtilali'nin hayhuyu içinde kaynayıp gidiyor. Roma dönüşü, şampiyon güreşçilerimize bekledikleri ilgi gösterilmiyor. Olimpiyat şampiyonlarına ev armağan edileceği sözü de boş çıkıyor. Eskişehir'de, annesiyle yaşadıkları kira evlerinin üst katında oturan ev sahiplerinin kızı Ayten Hanım'la 1960'ın Aralık ayında evleniyorlar. Geçim sıkıntılarını daha da artıyor. Almanya'dan gelen teklifi kabul etme isteğinden söz ettiğinde, kimse Ahmet Bilek'in fikrine karşılık çıkmıyor. Almanya'ya daha önceden göç etmiş diğer Türk güreşçilerimiz gibi Ahmet de gurbetin yolunu tutuyor.

İlk durağı, Schifferstadt Kulübü oluyor. Fakat "Dayalı döşeli evde oturacaksınız." sözünü tutmuyor kulübü. Savaşın harap hâlde çıkmış ülkenin hızla toparlanışlığı, düzeni, disiplini güreşçimizi çok şaşırtsa da ülkede hâlâ

ev sıkıntısı yaşıyor. Wilfried Dietrich de gerektiği gibi ilgilenmiyor Ahmet Bilek'le. Bir süre Alman ailelerin evlerinde misafir kalıyorlar. Sonra su tesisatı bile olmayan köhne bir eve yerleştiriliyorlar. Bu durum kan kocayı çok rahatsız ediyor. Çaresiz kalınca Türkiye'ye geri dönme kararı alıyorlar.

Ahmet Bilek'in Türkiye'den okul ve takım arkadaşı olan Ayhan Buharalı, güreşçimizin Almanya'ya geldiğini fakat hoşnut kalmayıp geri döneceğini haber alıyor. Saarbrücken kentine bağlı Köllerbach kasabasında güreşen Buharalı, kulübünün yöneticilerini hemen durdurdu haberdar edip olimpiyat şampiyonu güreşçiyi tanıdığını, onu kesinlikle kaçırmamaları gerektiğini anlatıyor. Bir grup güreşçiyle, bir saat uzaklıktaki Schifferstadt'a gidip onu âdetına apar topar Köllerbach'a kaçırıyorlar. Schifferstadt Kulübü'nün güreşçimiz için girdiği tüm masrafları da yeni kulübü Köllerbach üstleniyor.

Bilek ailesinin 10 yıl yaşayacağı, Sevil ve Ali adında iki çocuklarının dünyaya geleceği fakat sonu trajik bitecek Köllerbach maceraları da böylece başlıyor...

ROMAN MUŞTUSU

Yazarımızla telefon görüşmelerimiz sıklaştı. İçtenliğine şüphe, "Keşke romanınızda Ahmet Bilek'e ayırdığınız bölüm daha uzun olsaydı." deyiverdim bir konuşmamızda. "Onu anlatmam bir roman yazıyorum, sona yaklaştım." demez mi! Bu romam için Londra'ya gittiğini duyunca, Köllerbach'ı da mutlaka ziyaret etmiştir düşüncesiyle, "Keşke sizinle daha önceden tanışsaymışız, Köllerbach'a gider, romanınızın son sayfalarında birlikte yürürdük!" dedim üzülerek. Meğerse çok istemesine rağmen, tek başına yolculuğu göze alıp bir türlü Almanya'ya gelememiş. Fakat Alman kulüplerinde güreşmiş Türk ve Alman birçok güreşçiye ulaşım yeni romam için epeyce bilgi, belge ve fotoğraflar edinmiş onlardan.

5 Ekim 1970 yılında, henüz 38 yaşında iken Köllerbach'a yakın bir otoyol köprüsünde aracımdan inip kendini buluşa bırakan güreşçimiz Ahmet Bilek ve gurubette iki küçük çocuğuyla bir başına kalan gözü yaşlı karısı içimi çok acıttı. Yazarımız, bir iki gün bile olsa gelip güreşçimizin yürüdüğü yollarda yürümeli, onun acı tatlı anılar bıraktığı Alman kasabasının havasını solumalı, güreşçimizi tanıyan kasabalıların yüz yüze görüşmeli, diye düşündüm. Yazarımıza, "İyi ki Köllerbach'a gelmemişsiniz; buna çok sevindim!" dedim. Şaşırılmıştı. Devam ettim: "Bana biraz zaman verin, bir gezi programı yapayım, birlikte gidelim Köllerbach'a." Almanya'daki ağır çalışma koşullarını bildiği için olumsuz bir yanıt vermede de rahatsız eder miyim, kaygılan içindeydi yazarımız. "Bu dünyadan gurbet elde sessizce göçüp giden bir güreşçimizi ölümsüzleştirecek bu romanımızda bizim de bıcımık tuzumuz olsun!" deyince, yazarımız da Almanya'ya gelmeyi kabul etti: "Öyleyse, günah benden gitti; hazırladığımız programa her zaman uyurum. Vaktim var; emekliyim..."

ZİYARET PROGRAMI

Ahmet Bilek'in takım arkadaşlarından Recep Bozarslan hâlâ Köllerbach'ta yaşıyordu. Defalarca Almanya şampiyonu olan öğrencisi Paul Schneider de. Her ikisinin telefon numaralarını aldım yazarımızdan.

İlkin Recep Bozarslan'ı aradım. Bezgin bir ses tonuyla çıktı telefona. Yaşını doksana vardırmıştı. Konuşurken duraksıyordu. Elinde o günlere dair ciddi bir belgelik yoktu.

Senar Ülger

Kemal Ateş

Bilek ailesinin oturdukları ikinci ev, Köllerbach

Sürekli, Köllerbach'a dostu, kardeşi Ahmet için Münih'teki kulübünü bırakıp geldiğini, intiharına çok yandığını yineliyordu.

Umudum Paul Schneider'deydi. Onu aradım. Ziyaret tarihimizi duyunca üzülürdü. "Bütün yaz Güney Fransa'dayım eşimle, aranızda olamayacağım." dedi. Fakat, Ahmet Bilek'in izlerinde yalnız dolaşmamıza gönüllü razı olmadı. Kasabamın yaşlı güreşçilerinin bulunduğu eski bir restoranın, Gasthaus Prediger'in telefon numarasını verdi. "Bayan Prediger'i arayıp adımı verin, ziyaret gününüzü de bildirin, size yardımcı olacaktır. Terslik olursa lütfen beni tekrar arayın!" dedi. Hemen Bayan Prediger'i aradım. Daha "Paul Schneider" der demez, onca işinin gücünün arasında söylediklerime dikkat kesildi. "Bir Türk yazarımız, eskiden kasabamızda güreşmiş bir şampiyonun romanını kaleme almak için..." diye söze başladım. Sözümlü heyecanla kesip, "Ahmet Bilek için mi?" deyiverdi. "Tamiyor musunuz onu?" soruma, "Bu kasabada Ahmet Bilek'i ve Seyfi Özel'i yediden yetmişe herkes tanıır. Çocukken babam onların maçlarını izlemeye götürürdü bizi!" diye yanıt verdi. Şaşım kaldım. Telefonumu istedi. "Eski güreşçimizden birine sizi birkaç saat içinde aratacağım, ziyaret programınızı onunla yaparsınız," dedi.

Prusyalı erdem dedikleri bu olsa gerek! Bir saat geçmeden telefonum çaldı. Gür sesi bir Alman, "Adım Erhard Himbert! Bayan Prediger, kasabamızı bir yazarla ziyaret edeceğinizi bildirdi biraz önce.

Size eşlik edebilirim." dedi. Heyecanla kasabada görmek istediğimiz yerleri, tanışmak istediğimiz insanları bildirdim. Ayrıca bir gece kasabalarında kalmak istediğimizi, bize Köllerbach'a yükseklere bakan bir otel ya da pansiyon tavsiye etmesini rica ettim. Bir Alman'ın sözü, eylemini hiç geçmez. Az konuşur, çok iş yaparlar. İsteklerimi, ziyaret tarihini tek tek not etti. Bir işçi emekli, eski bir ağır siklet güreşçimiz Bay Himbert. İki gün sonra, "Köllerbach'ı Ziyaret Programınız" başlıklı, özenle hazırlanmış program taslağını yolladı bana. Önerdiği otelin bilgilerinin de program listesine eklemişti.

KÖLLERBACH YOLUNDA

Ahşap balkonlarından türlü çiçekler sarkan Mühenthal Otel'i'nin kahvaltı masasında elimdeki program metnini sesli okudum:

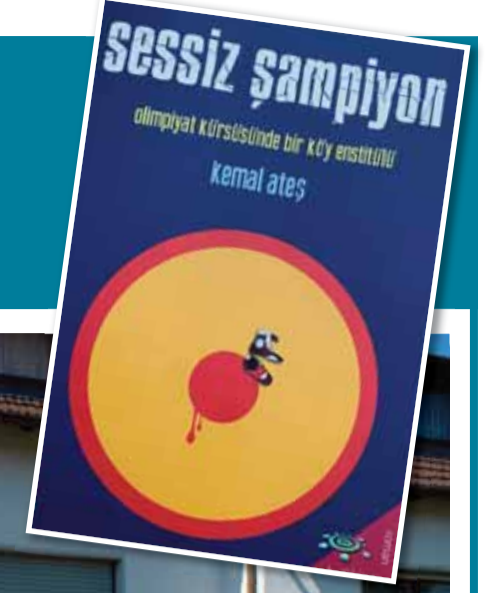
24 Ağustos 2019 Cumartesi sabahı 09.45'te otelinizden hareket ediyoruz.

Saat 10.00'da Köllerbach girişindeki otobüs durağında sizi bekleyeceğiz.

Saat 10.15'te Ayten ve Ahmet Bilek'in ilk oturdukları evi ziyaret edeceğiz. Ev sahibesi Gertrud Hanım hâlen hayatta. Sizi evinin terasında kahve içmeye davet ediyor. Oğlu Willi ve torunları da sohbetimizde hazır bulunacaklar. Bilek ailesinin günlük yaşamlarını, komşuluklarını, dostluklarını anlatacaklar.

Saat 11.00'de ikinci oturdukları evi ziyarete gideceğiz. Ev sahiplerinin oğlu Bay Rudi Ackermann ile sohbet edeceğiz. Bay Ackermann, 1965 yılında Ahmet Bilek'in İstanbul'dan kendilerine yolladığı kartpostalı ve aile arşivinden seçtiği bazı fotoğrafları sizin için hazır edecek.

Saat 12.15'te Köllerbach Güreş Kulübü'nü ziyaret edeceğiz. Ahmet Bilek'in güreştiği, antre-

intihar ettiği otoyol köprüsünün altında

nörlük yaptığı, şampiyon güreşçiler yetiştiği salonlar gezilecek. O günlerde basılan güreş yıllıklarında Ahmet Bilek ve Seyfi Özel'e ait sayfaları inceleyeceğiz.

Saat 13.00'te Ahmet Bilek'in işçi olarak çalıştığı, 15 Türk işçisine çevirmenlik yaptığı rulman fabrikasını ziyaret edeceğiz.

Saat 13.30'da Ahmet Bilek'in intihar ettiği Bischmisheim otoyol köprüsüne gidilecek. Bu köprüünün hemen altındaki Bischmisheim kasabası, Köllerbach'a 20 dakika uzaklıkta.

Saat 14.30'da eşim Birgi'le pasta-kahve molası için sizi evimize davet ediyoruz. Bu molada, güreşçi dostlarımızdan ödünç aldığımız gazete, dergi ve güreş kulübümüzün eski belgelerinden Ahmet Bilek'e ilişkin haber ve fotoğrafları inceleyeceğiz.

Saat 15.00'te Gasthaus Prediger'de Ahmet Bilek'le aynı takımda güreşmiş arkadaşı Egon Himbert ve diğer eski güreşçilerle buluşacağız. Köllerbach Güreş Kulübü Başkanı Bay Hilmar Rehlinger de sohbet toplantımızda hazır bulunacak. (Bu sohbet toplantısının süresi yok.) Saygılarla Erhard Himbert

Yazarımız Kemal Ateş, elindeki küçük defterine son notlarını aldı. Otelimizden saat 09.45'te ayrıldık. Işıl ışıl, güneşli bir gündü. Fransa'ya uzanan ağaçlı tepeler yemyeşildi. Küçük derelerin üstündeki narin köprülerden geçe geçe Köllerbach kasabasına yaklaşıyoruz. "İntihar, ölüm, şu güzelim kasabada bir insanın düşüneceği son şey olmalı oysa!" diyoruz Ahmet Bilek'in geçtiği yolları izlerken.

Yazarımız başıyla onaylıyor söylediklerimizi: "Bu romana başlamadan, intihar üzerine yazılmış belki yirmiyi aşkın kitap okudum. Fakat hiçbirinde Ahmet Bilek gibi ağırbaşlı, sessiz insanların vicdan intiharını açıklayan doyurucu tanımlar bulamadım."

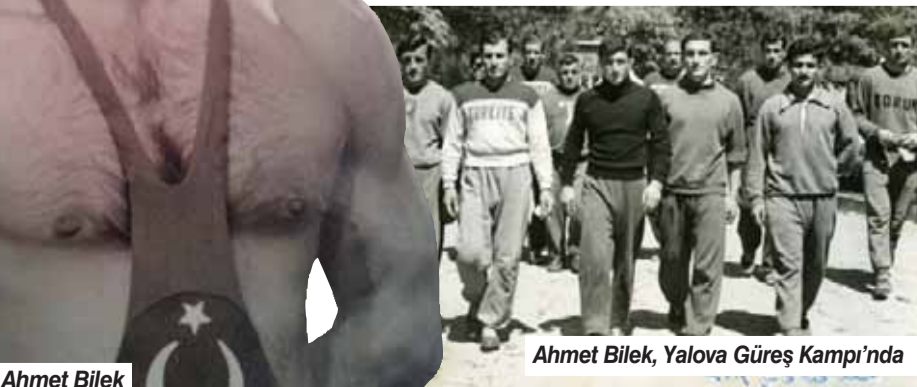
Willkommen in Köllerbach yazılı tabelayı geçerken, "Basılana kadar beklemeyelim, romanın adını şimdiden fısıldayın kulağımıza Hocam." diyoruz merakla. Yarım asır önce canına kıyıldığı topraklarda, sanki Ahmet Bilek'e sesleniyormuşcasına kederli bir sesle söylüyor romanın adını: "Sessiz Şampiyon."

Bilek ailesi Alman dostlarıyla. Köllerbach

Ev sahibi Bayan Gertrud, Bilek ailesini anlatıyor

Ahmet Bilek

Ahmet Bilek, Yalova Güreş Kampı'nda